

ŞARK'IN SULTANLARI

Faruk Nafiz Çamlıbel (18 Mayıs 1898-9 Kasım 1973) Şair ve oyun yazarı. Gazetecilik ve öğretmenlik yaptı. 1946'da siyasete atıldı. Şiir yazmaya genç yaşlarda başlayan Çamlıbel; *Yeni Mecmua*, *Fağfur*, *Edebiyat-ı Umumiye Mecmuası*, *Büyük Mecmua*, *Nedim*, *Yarın*, *Süs ve Hayat* gibi dergilerde şiirlerini yayımladı. İlk döneminde Servet-i Fünuncuların etkisinde şiirler yazan Çamlıbel, Cumhuriyet'ten sonra "Beş Hececiler" adıyla anılan grup içinde yer aldı. Behçet Kemal'le birlikte yazdıkları "Onuncu Yıl Marşı" Cemal Reşit Rey tarafından bestelendi.

Yapıtları

Şiir: *Şarkın Sultanları*, İst., 1918; *Dinle Neyden*, İst., 1919; *Gönülden Gönüle*, İst., 1919; *Çoban Çeşmesi*, İst., 1926; *Suda Halkalar*, 1929; *Bir Ömür Böyle Geçti*, İst., 1932; *Elimle Seçtiklerim*, İst.: Yeni Şark Kütüphanesi, 1935; *Boğaziçi Şarkısı*, (Sadettin Kaynak ile) 1936; *Akar Su*, İst.: Kanaat Kitabevi, 1936; *Tatlı Sert*, (mizahi şiirler) İst.: Kanaat Kitabevi, 1938; *Akıncı Türküleri*, İst.: Kanaat Kitabevi, 1940; *Heyecan ve Sükûn*, İst.: İnkılâp Kitabevi, 1959; *Zindan Duvarları*, İst.: Tan Gazetesi Mtb., 1967; *Han Duvarları*, 1969 (2. bas. İst.: Atlas Kitabevi, 1973); *Gurbet ve Saire*, İst.: YKY, 2003.

Oyun: *Canavar*, (manzum) İst., 1926; *Akın*, (manzum) Ank.: Halkevi, 1932; *Özyurt*, (manzum) Ank.: Hakimiyeti Milliye Mtb., 1932; *Kahraman*, (manzum) İst.: Cumhuriyet Kütüphanesi, 1933; *Ateş*, İst.: Ahmet Sait B., 1939; *Yayla Kartalı*, İst.: İnkılâp Kitabevi, 1945.

Okul piyesleri: *Numaralar*, İst., 1928; *Yangın*, (manzum) İst., 1931; *Bir Demetle Beş Çiçek*, İst.: Sühulet Kütüphanesi, 1933; *Yangın*, (piyesler) İst.: Sühulet Kütüphanesi, 1933; *Canavar*, İst.: Tefeyyüz Kitaphanesi, 1944.

Roman: *Yıldız Yağmuru*, İst.: Kanaat Kitabevi, 1936.

İnceleme: *Tevfik Fikret: Hayatı ve Eserleri*, İst.: Cumhuriyet Kitaphanesi, 1937.

Zübeyde Kırmızı (Diyarbakır, 1973) İlk, Orta ve Lise eğitimini Diyarbakır'da tamamladı. 1996'da Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Halı desenleriyle ve sporla uğraştı. Diyarbakırlı kitapsever ve gazeteci Abdüsettar Hayati Avşar'la tanıştı, vefatına kadar onunla birlikte çalıştı ve ailenin çok yakınında yer aldı. Diyarbakır'da Edebiyat Öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

TRT için "Anadolu'ya Yolculuk" ve "Göç" adlı programlarda metin yazarlığı yaptı. Abdüsettar Hayati Avşar üzerine belgelere ve sözlü tarih çalışmasına dayanan ayrıntılı bir biyografi hazırladı ve *Amid-i Nur* (2009) adıyla kitaplaştırdı. Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası'nın çıkardığı *Ekodiyar* ve yerel bir dergi olan *Diyarbakır ve Yaşam*'da makaleleri yayımlandı.

*Faruk Nafiz Çamlıbel'in
YKY'deki kitapları:*

- Han Duvarları - Toplu Şiirler (2003)
Akın (*Destan 3 perde*, 2010)
Şark'ın Sultanları (Haz.: Zübeyde Kırmızı, 2018)

FARUK NAFİZ ÇAMLIBEL

Şark'ın Sultanları

Şiir

Hazırlayan
Zübeyde Kırmızı

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 5082
Şiir - 368

Şark'ın Sultanları / Faruk Nafiz Çamlıbel
Hazırlayan: Zübeyde Kırmızı

Kitap editörü: M. Sabri Koz

Kapak tasarımı: **Nahide Dikel**
Sayfa tasarımı: **Mehmet Ulusel**
Grafik uygulama: **Arzu Yaraş**

Baskı: A4 Ofset Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.
Otosanayi Sitesi Yeşilce Mah. Donanma Sok.
No: 16 Seyrantepe - Kağıthane / İstanbul
Tel: (0212) 281 64 48
Sertifika No: 12168

1. baskı: Sahip ve Nâşiri: Muallim Ahmed Halid, İstanbul 1918
YKY'de 1. baskı: İstanbul, Nisan 2018
ISBN 978-975-08-4210-8

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2016
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0212) 252 47 00 Faks: (0212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İçindekiler

ŞARK'IN SULTANLARI

- 11 • Şark'ın Sultanları
- 15 • Şehriyâra Vedâ
- 17 • Yollarında
- 19 • Nergis
- 21 • Bir Bağ İçindeki
- 25 • Silva
- 28 • Yolcu
- 30 • Sârâ
- 32 • Giden Sultan
- 34 • Esir
- 37 • Sâkîler
- 38 • Nedîm'in Rûhuna
- 39 • Nedîm'e Dair
- 41 • Sadâbâd Kadınları

- 49 • Küçük Sözlük

Şark'ın Sultanları, Faruk Nafiz Çamlıbel'in ilk eseri.

Han Duvarları adıyla yayımladığımız “toplş şiirler”e bu kitapçıktan küçük birtakım değişikliklerle iki şiir alınmış: Şark'ın Sultanları ve Yolcu. Biz burada yayımlanışının 100. yılında, ilk hallerini koruyarak verdik.

Doęu'ya has bir sesi, Doęu'dan aldığı ilhamlarla yakalamaya, dile getirmeye şalışan şair, kendi ipeğini süzeceği kozayı bu şiirlerle örmeye başlamış: Gizemli sultanlar, gönöl çelen güzeller, sâkiler, Sadâbâd, Nedim ve Lâle Devri, mevsiminde güzellikler, mevsimsiz hüznler.

Ses o ses, koza o koza, ipek o ipek.

Yapı Kredi Yayınları

فاروق ٹافذ

شَرْقِکُ سُلْطَانِ بَرِي

برنجی کتاب

صاحب و ناشری : معلم احمد خاں

استانبول - اورخانہ مطبعہ

۱۹۱۸

FARUK NAFİZ

Şark'ın Sultanları

Birinci Kitap

Sahip ve Nâşiri: Muallim Ahmed Halid

İstanbul – Orhaniye Matbaası

1918

ŞARK'IN SULTANLARI

1

... Ben her akşam dolaşırdım bu yeşil sahilde,
Mavi bir gül gibi karşımda gülümserdi sular.

Sanki örterdi ağaçlar bu derin maviliği,
Uhrevi beldeler üstünde güneş parlardı.
Gizli bir sur ile her gün denizin inlediği
Kayalıklarda gezen ince kadınlar vardı...

Sisli gözlerle o enginleri ben dinlerken
Dolaşan kızları toplardı deniz şen sesine
Ayrı bir yüz düşünürdüm bu güzelliklerden.
Dahiyorken sarışın şaireler beldesine.

Gülmek isterdi uzaktan bana bir gölge niçin?
Tanımazdım onu; esmer mi ve yahut sarı mı..?
Karşı sahilden esen bâde dağıttırmak için
Bazı toplardım o kumral ve uzun saçlarımı.

Gezerek yorgun adımlarla nefessiz kumda
Geçirirdim o hararetili yaz akşamlarını.
Bazı bir şüphe parıldardı sönük ruhumda,
Her güzel yüzde arardım o ilâhî kadını...

2

Bir hazân akşamı indimdi yeşil sâhile ben,
Vardı yorgun sular üstünde beyaz bir yelken.

Daralan omzuma bir yaşlı sedir oldu kaya,
Gözlerim daldı uzaklardaki mermer saraya.

Ufkun üstünde güneş secde eden bir iklim
Parlayan körfeze çizmişti alevden bir Nil.

Gölgeler cenneti olmuştu bütün karşığı yar,
Gölgelenmişti kayıtsız uyuyan genç adalar.

... Silinirken güneşin yorgun ufuklardan izi,
Bir kürek darbesi titretti o cansız denizi.

Geri döndümdü düşerken yere omzumdaki şal,
Kayalıklarda yanaşmıştı uzun bir sandal...

Geçti bir gizli nefes gölgeli sâhillerden.
Sandalın taşlara yaslandığı tenhâ yerden.

İndi Şark'ın sarışın kızlarının en genci.
Arkadan bir köle, münis ve uzun bir zenci...

Kumlar üstünde, çakıllarda –denizden sessiz–
Yürümekteydi bu parlak ve karanlık iki iz.

*

Yaklaşırken ona daldımdı derinden derine:
Akşamın sisleri çökmüştü elâ gözlerine.

Solgun alnında kımıldardı yürürken saçlar,
Belli, çâlâk idi bir nazlı geyik ruhu kadar .

... Ben o hummâlı bakışlarla sararken geçeni,
“Kim bu vahşî?” demek ister gibi süzmüştü beni.

O zaman kalbimi bir gizli günâh etti esîr,
Sardı etrâfımı gökten boşalan bir zencir.

Sindi kalbimde bütün matemî bir sisli kışın;
Sonra karşımda o sultân, o ilâhî sarışın...

Sanki vurmuştu benim alnıma çöllerdeki sâm.
Kumların üstüne düşmüştü yılan başlı asâm!

3

Bir ay sonra:

Bütün eşyaya hazân indi. Sular dermansız.
Şimdi bir gölgeyi bekler, gezerim ben yalnız...

Solgun arzın deliyor kalbini mâtemli bir ok,
Gök bulutlandı... Boş evlerde ziyâ yok, ses yok.

Mavi bir sis çiziyor bahçeler üstünde sabah,
Geziliyor gölgeli sâhilde hazîn bir seyyâh.